

Guia docent

240801 - 240801 - Fonaments de la Prevenció

Última modificació: 09/05/2025

Unitat responsable: Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona
Unitat que imparteix: 1039 - UPF - Universitat Pompeu Fabra.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL: PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS (Pla 2016). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2025   **Crèdits ECTS:** 3.0   **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: Fernando García Benavides
Michael Silva

Altres: Primer quadrimestre:
FERNANDO GARCÍA BENAVIDES - 10
MICHEL SILVA - 10

METODOLOGIES DOCENTS

De les 75 hores de treball a dedicar per l'alumne en aquesta matèria, 31 hores seran amb la presència del professor, amb la següent distribució:

- Sis sessions teòriques de 2 hores on es presentarà i discutirà la informació bàsica dels temes inclosos en el programa; prèviament a la sessió, la presentació que s'utilitzarà a classe i, en el seu cas, el material complementari, estaran disponibles al campus.
- Tres sessions pràctiques de 2 hores, en les que els alumnes resoldran en petits grups casos i problemes plantejats prèviament.
- Una sessió de 2 hores de preparació prèvia a les exposicions orals.
- Tres sessions de seminaris de 2 hores, amb exposició oral durant 10-15 minuts sobre un tema per part de cada alumne, seleccionat per ell d'acord amb els professors.
- Cada setmana l'alumne disposarà de mitja hora de tutoria (5h en total), para aclarir dubtes i fer un seguiment del procés d'aprenentatge.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

- Definir els conceptes bàsics de seguretat i salut en el treball.
- Exposar els principis organitzatius de la prevenció, tant en el pla nacional com a nivell d'empresa.
- Enumerar els principals sistemes d'informació en seguretat i salut en el treball.
- Enumerar els principals actors i polítiques en seguretat i salut en el treball.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	48,0	64.00
Hores grup gran	27,0	36.00

Dedicació total: 75 h

CONTINGUTS

Conceptes bàsics, evolució històrica de la seguretat i la salut en el treball

Descripció:

La Llei de Prevenció de Riscos Laborals del 1995 es la continuació d'un llarg procés iniciat a Espanya el 1900 amb la Llei d'Accidents de Treball.

Objectius específics:

.

Activitats vinculades:

.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Salut, història natural de la malaltia i la prevenció

Descripció:

La salut com un estat subjectiu i objectiu s'explica per models multicausals (biopsicosocial) on el treball és un dels seus principals determinants.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Model teòric de la relació causal entre el treball i la salut

Descripció:

La relació entre treball i salut està intervinguda per factors distals (macros) i proximals (treball i ocupació), aquesta interacció dona lloc a les lesions, malalties i incapacitats. El paper de les Enquestes de Condicions de Treball (ECT)

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Efectes sobre la salut relacionats amb el treball

Descripció:

Magnitud i tendències de les lesions per accidents de treball, malalties professionals i malalties relacionades amb el treball i incapacitats temporals i permanents.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Estructura preventiva institucional (Catalunya, Espanya i Europa) i a les empreses

Descripció:

Relació entre l'autoritat laboral, autoritat sanitària i els serveis de prevenció. La participació dels treballadors.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Avaluació dels programes i polítiques preventives

Descripció:

Diferenciar entre l'avaluació de l'estructura, els processos i els resultats en els programes i polítiques preventives a les empreses.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

ACTIVITATS

Pràctica 1 - El cas del Robot

Descripció:

Anàlisi d'una lesió mortal per accident de treball, causes i prevenció.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Pràctica 2 - Matriu d'ocupació i exposició

Descripció:

Utilització de la Matriu d'ocupació i Exposició espanyola (MatEmESp).

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Pràctica 3 - Gestió de la Incapacitat Temporal (IT)

Descripció:

Casos pràctics.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Pràctica 4 - Preparació de presentacions

Descripció:

Presentacions orals

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Seminari 1 - Presentació treball alumnes

Descripció:

Presentació treball alumnes

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Seminari 2 - Presentació treball alumnes

Descripció:

Presentació treball alumnes

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

Seminari 3 - Presentació treball alumnes

Descripció:

Presentació treball alumnes

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

- a) Assistència a les practiques i seminaris: 10%
- b) Informe de les pràctiques: 20%
- c) Presentació seminari: 40% (nota mínima 5)
- d) Examen final tipus test: 30% (nota mínima 5)

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

- L'assistència a les sessions pràctiques i seminaris es obligatòria i representa el 10% de la nota final, restant un 2% per cada sessió a la que es falti.

- L'alumne haurà de realitzar de manera individual almenys 2 resums/informes de 2 de les 3 pràctiques, amb una extensió que no haurà de superar les 500 paraules cada resum. Els criteris d'avaluació dels resums seguiran la següent guia:

- Extensió (1 punt): màxim 500 paraules

? Estructura i presentació formal del resum (4 punts):

a) Format del documento

b) Nom i cognoms

c) Títol del seminari/cas pràctic

d) Breu presentació del cas/eina objecte de la pràctica

e) Objectiu del seminari

f) Descripció dels resultats obtinguts i/o respostes a las preguntes proposades

g) Conclusions

? Contingut (5 punts): fluid, clar i coherent seguint l'estructura formal.

? Per a la presentació del seminari, cada alumne disposarà d'entre 10 i 15 minuts, realitzant la presentació del seu treball mitjançant diapositives, que haurà de lliurar al final de la presentació, que es realitzarà en sessió oberta als demés alumnes. Les presentacions orals representen el 40% de la nota final, la qualificació mínima haurà de ser un 5. Els criteris d'avaluació per a les presentacions seran els següents:

a) Quantitat i qualitat de les diapositives: ràtio número/temps, estructura, quantitat de text.

b) Qualitat, claredat, i precisió general del contingut i l'exposició del mateix.

c) Adequació de taules i figures presentades

d) Claredat i rellevància de les conclusions finals

e) Reflexions i/o propostes aportades per l'alumne

Model de presentació:

Diapositiva 1: Títol/autor

Diapositiva 2: Justificació

Diapositiva 3: Material i definicions

Diapositiva 4: Descripció dels resultats

Diapositiva 5: Interpretació

Diapositiva 6: Conclusió

? L'examen final constarà de preguntes tipus test amb cinc possibles respostes de las quals només una serà la correcta. Les respostes correctes valdran un punt i les incorrectes restaran 0,20 punts. L'examen representa el 30% de la nota final, la qualificació mínima haurà de ser un 5.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Carlos Ruiz-Frutos, Ana Mª García, Elena Ronda, Jordi Delclos, fernando G. Benavides. Salud laboral : conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales. 4a ed. Barcelona: Masson, 2014. ISBN 9788445821466.

- Bestratén Belloví, Manuel. Condiciones de trabajo y salud. [5^a ed.]. Madrid: Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, DL 2003. ISBN 8474255686.

RECURSOS

Altres recursos:

Centroamericana de Condiciones de Empleo y de Seguridad y Salud en el Trabajo <http://www.oiss.org/revista/?p=350> />

Organización Internacional del Trabajo

<https://www.ilo.org/global/lang-es/index.htm> />

Agencia Europea de Seguridad y Salud en el Trabajo

<https://osha.europa.eu/es> />

Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo

<https://www.insst.es/> />

Red experta en Encuestas sobre Condiciones de Trabajo, Empleo y Salud

<http://www.ecotes.una.ac.cr/es> />

Centro de Investigación en Salud Laboral, Universitat Pompeu Fabra

<https://www.upf.edu/cisal> />